

Ангел Каралийчев
Глупавият Шишо

Запаха агънцата в кошарата, запаха насреща в градината малките работни пчели, обадиха се жълтите патенца в кринчето под ябълката. Засмяната глава на слънцето тръгна над нивите. Наведе се Шишовата баба над заспалото момче, отви го, бутна го по рамото и тихо му захортува:

– Хайде, чедо, стига си спал! Нали щеше на нивата да ходиш? Хайде тръгвай, че дядо ти е премаялял от глад! Шишо, ставай, Шишо!

Скочи Шишко. Потри с юмруци сънливите си очи, нахлу бърже калчищените си гащи, излезе да си умие очите на двора и като се написка със студена вода, бръкна в кринчето да помилва едно от патенцата. Старата патка засъска, разтвори човка и го подгони. Побягна страхливият Шишо в пещника при баба си, праметна през рамо торбичката с топлата ръжена пита, взе в ръка писаното менче с копривена чорба и тръгна.

На Мержановия хълм ще върви. Там дядо му оре с биволите и на края на всяка брезна се обръща към село да види дали не се е задало внучето му с топла чорбича и прясна пита. Мина Шишо кръстопътя, стигна големия мост и се спря. Сложи на земята менчето, наведе се и погледна надолу. Реката гори огряна от слънцето като запалена. Тя бърза надолу, шуми, пръска искри, пърли върбалака. Сребърни рибки подскачат нагоре.

Огледа се Шишо и видя доле във водата едно малко черно момченце като него, с дълги уши и торба през рамото. Кое ли е туй момченце, дето ходи под водата? Стана му драго. Засмя се. И долното момче се засмя.

– Хей, защо ми се смееш?

Шишо се наведе, взе от земята едно камъче и го пусна от моста. Камъчето камбурна и черното момченце се потули. А когато водата утихна, то пак си показва главата с големите уши.

– Ха де, ако си юнак, съблечи се и ела да ме уловиш под водата! – сякаш думаше долното. Но Шишо си спомни, че дядо му оре на нивата гладен, наведе се, взе менчето и тръгна нагоре. Навлезе във високите позлатени от слънцето жита. Изгуби се по една тясна пътека. Бърза, бърза, умори се и спря под една круша да си почине. Дребни мравки напълзяха босите му крака и той почна да тича напред. Изведнъж насреща му изскочи един пьдпъдък.

– Пьдпъдък – джау! джау! – изкрещя той и кацна на един клон над Шишовата глава.

На Шиша му се стори, че пьдпъдъкът вика:

– Питката – дай! дай!

– Не може – рече Шишо, – за дядо е.

Пъдпъдъкът се разсърди и хвъркна. Полетя надолу към блатото, да се оплаче на щъркела. Щъркелът беше цар на всичките птици, които живееха по нивите и горите край Шишовото село. Като истински цар, той искаше и снът му да бъде царски. Но през нощта жабите от блатото до зори врякаха и не му дадоха да мигне. Затуй беше отишъл да ги накаже. Тъкмо дългокракият цар беше хванал една кекава жаба за крака и я питаше ще кряка ли още, или няма да кряка, когато отпреде му кацна пъдпъдъкът и почна да се оплаква:

– Не дава питката – каза той.

– Кой?

– Шишо.

– Я кажи на гарваните да ми го доведат!

Пъдпъдъкът полетя към една суха върба, където стояха важно два черни гарвана и се озъртаха наоколо.

– Видите ли онуй момче – викна им пъдпъдъкът, – дето отива към Мержановия хълм. Царят заповяда да му го заведете, бърже!

Гарваните разтвориха човките си, грабнаха сабите си и се втурнаха. Превариха Шишо.

– Стой, не мърдай!

Шишо спря.

– Хайде тръгвай напред ни да те водим при царя! – заграцаха те и почнаха да махат сабите си.

Шишо не им отвърна нищо, ами се наведе, грабна като камъче и го хвърли срещу царските войводи. Гарваните се дигнаха и побягнаха побърже от вятър, като изтърваха от страх сабите си. Шишо се наведе и що да види: то не било саби, а пачи пера.

Като чу щъркелът как са я свършили юначните му войводи, мигом полетя към синята гора. Намери кълвача и му заповяда да удари барабана и да събере на съвет болярите му. Кълвачът забарабани:

– Дето да са болярите, тука да дойдат!

Зашумя тъмната гора. Чу се тропот на коне, рев на автомобили и шум на самолети. От всички краища се втурнаха болярите към царския дворец. Най-напред пристигна един стар очилат бухал на фаятон с бели коне. Подир него стърчиопашката слезе от самолет. Стърчиопашката пристигна от чужбина. Тя беше министър на външните работи. Подир нея на син автомобил пристигнаха два надути пауна със зелени пера и влязоха важно в двореца. Най-подир се явиха три пуяка и едно оръхче.

А до прозореца на един клон клекна катеричката да ги подслушва.

Насядаха царските боляри в тронната зала и почнаха да се прозяват в шъпите си. Тогава щъркелът стана прав и им разправи за ръжената питка на Шиша и копривената чорба. Попита и чорбата.

Пръв се дигна единият пуяк и рече:

– Да го излъжем, като му дадем едно перо от пауновете. Паунът изкрещя:

– Не може, не си давам перата! Днес перо, утре перо, додето ме оскубете. Какъв болярин ще бъда аз, когато ме оскубете? Втори се дигна бухалът и избухна:

– Аз ще го уплаша!

– Не можеш го уплаши, защото е голям като мене – намеси се дребното орехче.

Всички боляри се засмяха. Стърчиопашката предложи:

– Да му дадем орехчето. То и без туй е мъничко, не го бива за болярин.

Щъркелът я удари с крило.

– Да мълчиш! Аз не си давам болярите. Орехчето ми е малко, голяма работа върши. То ме пощи и кълве бълхите ми.

Най-подир се обади нетърпеливата катеричка:

– Яде ли ви се ръжена пита? Ще ли ви се копривена чорба?

– Иска ли питане!

– Тогава кажете ми колко ореха ще ми дадете, ако залъжа Шишо, додето му вземете торбата и менчето.

Щъркелът погледна към прозореца:

– Ти нямаш криле, как ще го превариш?

– Лесна работа. Колко орехи дават?

– Един чувал, ако го подмамиш – отговориха болярите и погледнаха щъркела.

Щъркелът клюмна с глава.

Подскочи хитрата катеричка от клон на клон, от дърво на дърво, превари Шиша. Скочи на едно сухо крушево клонче над пътя.

– Шишчо, какво носиш? – попита тя.

– Питка за дяда.

– Ами знаеш ли новото?

– Кое?

– Ей сега, хе на онуй дърво, дето е на синора, аз ще обеса един паяк.

Очите на Шиша светнаха.

– Че защо ще го бесиш? Какво зло ти е направил?

– Какво ли – изплел мрежа и замрежил на една мравка слънцето. Ти искаш ли да гледаш как ще го беся?

– Искам – отвърна Шишо, – ама трябва да занеса на дяда питката, че е много гладен.

– Ууу, че то е най-лесното нещо, дай я на гарваните да я занесат! Хайде де, ела да видиш какъв голям паяк, на гърба му има чер кръст.

Шишо сложи на земята менчето, сне торбата и тръгна подир катеричката. В туй време двата царски гарвана грабнаха сладкия дядов обед и го отнесоха към щъркеловия дворец. А Шишо и катеричката отидоха да бесят паяка. Бесиха го, що го бесиха, не можаха да го обесят. Паяк беси ли се? Върна се Шишо назад за питката и менчето и като разбра, че са го ограбили, писна да плаче и се спусна към къщи. Когато стигна големия мост и погледна във водата, видя пак черното момче с големите уши – и то плаче.

А в туй време наред гората, в царската градина, под една дебела сянка, цар Щъркел и болярите му кълвяха дядовия обед и пееха песни. Катеричката си броеше орехите.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9065>]